

23e Jaargang no. 4

September 1986

Redactieadres: Bauke Planjer
Pauwenlaan 19 - Den Haag

NATZWEILER BERICHTEN

'Natzweiler Berichten'

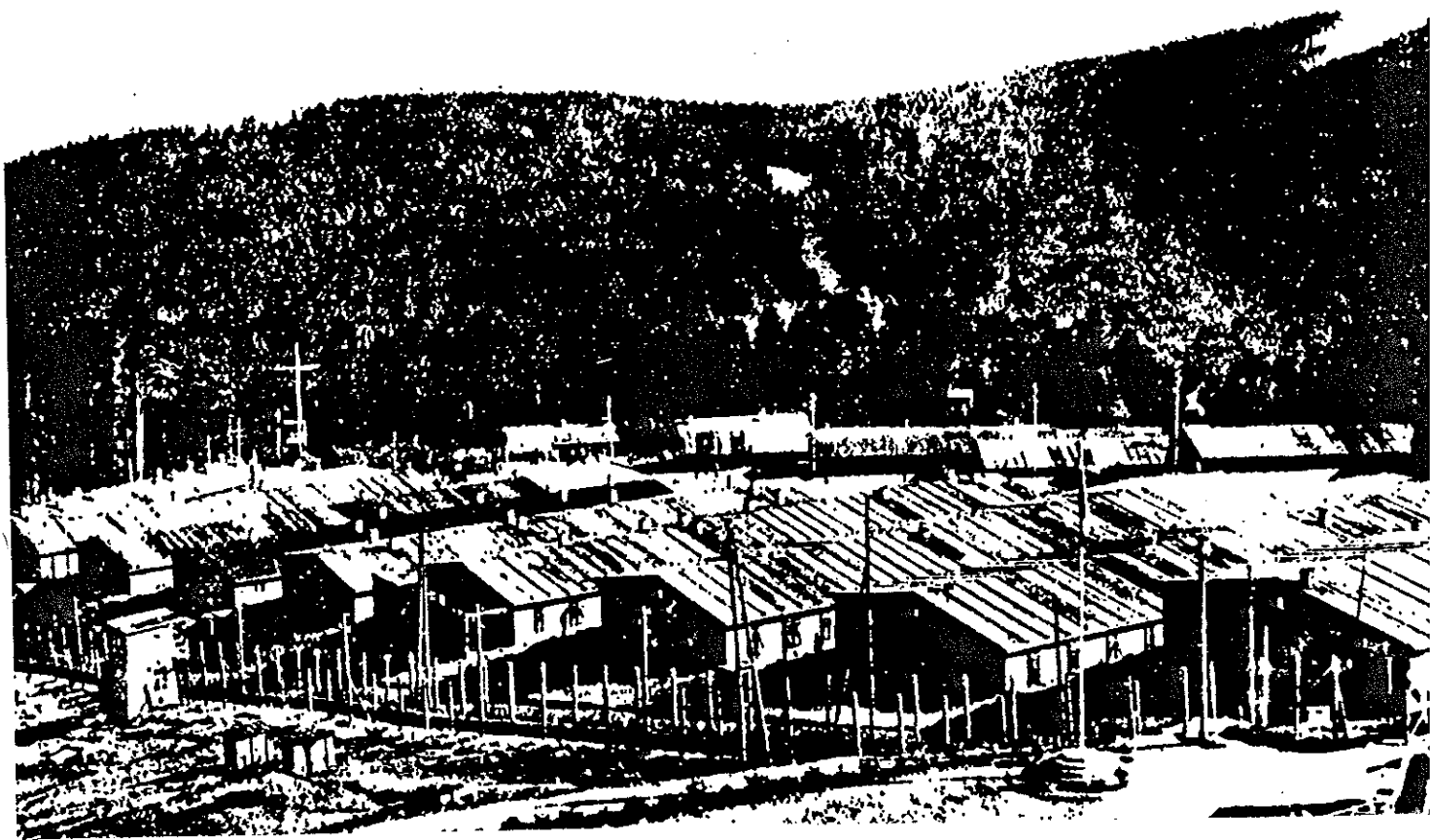
is het mededelingenblad van de

'Stichting Vriendenkring van Oud-Natzweilers'.

De beschikbare hoeveelheid materiaal
bepaalt de periodiciteit van verschijnen,
zomede de omvang van dit blad.

dwang bracht ons samen

vrij tezaam gebleven

0

1

2

3

4

5

6

7

September 1986

23e jaargang no. 4

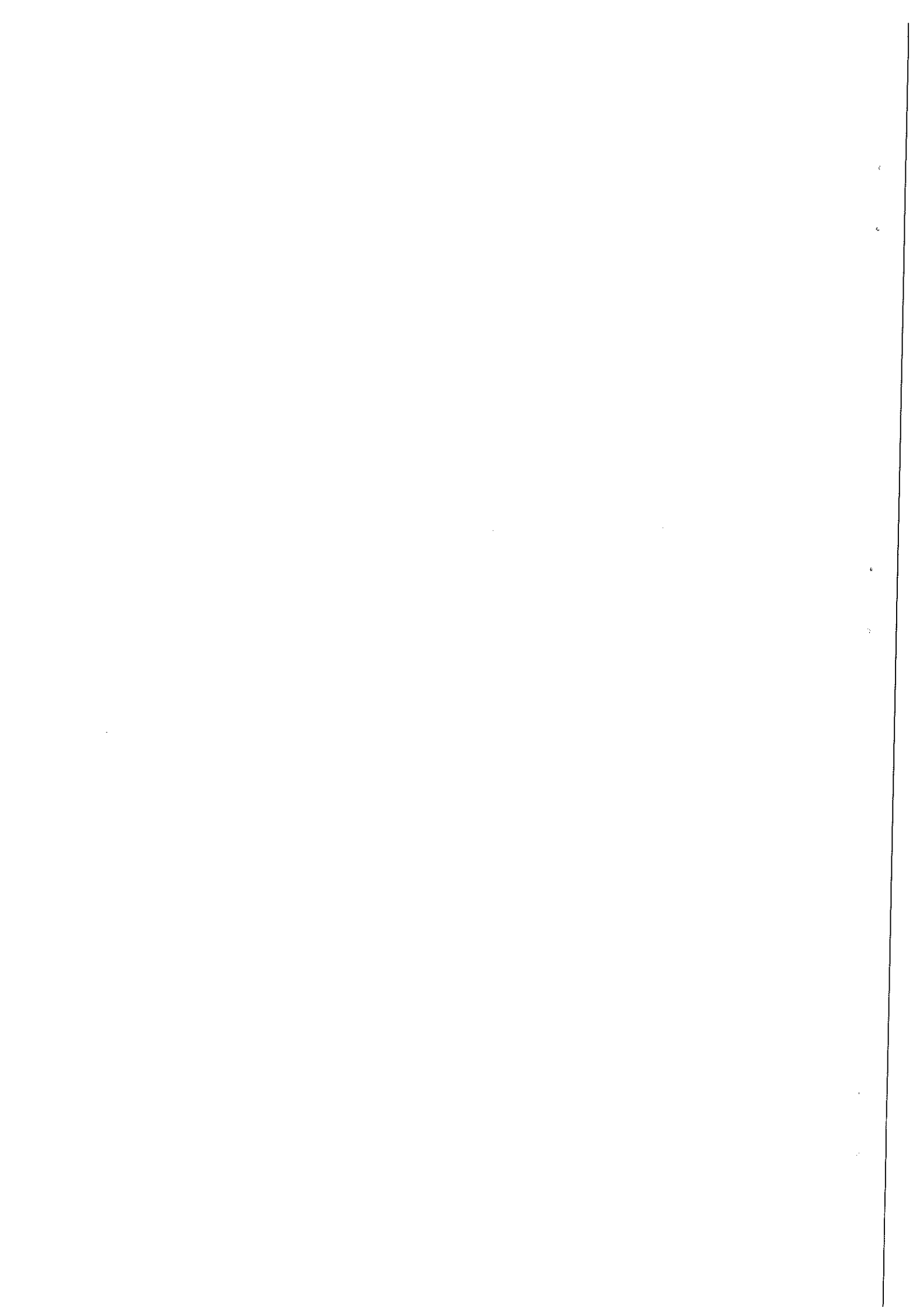
STICHTING VRIENDENKRING VAN OUD-NATZWEILERS

- o -

JAARVERSLAG

1985-1986

- o -

STICHTING VRIENDENKRING VAN OUD-NATZWEILERS

JAARVERSLAG 1985-1986

1. De Stichting

- 1.1. Bestuur
- 1.2. Jaarlijkse samenkomst
- 1.3. Praatdag
- 1.4. Tocht naar Natzweiler
- 1.5. Natzweiler Berichten
- 1.6. Financiën

2. Behartiging sociale belangen

3. Contacten met diverse instanties en organisaties

- 3.1. Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur
- 3.2. Raad van Overleg: Stichting 1940-1945
- 3.3. Stichting 1940-1945
- 3.4. Buitengewone Pensioenraad
- 3.5. Oorlogsgraven Stichting
- 3.6. Stichting ICODO
- 3.7. Medische begeleiding
- 3.8. Overige contacten

4. Internationale betrekkingen

5. In Memoriam

e

o

u

o

u

u

1. DE STICHTING

1.1. Bestuur

Er kwamen in het verslagjaar geen mutaties voor. Wel heeft Frits Santman de wens te kennen gegeven -om gezondheidsredenen- uit het bestuur terug te treden per 10 oktober 1986. Hij zal worden opgevolgd door Wim Hartman. Bestuursvergaderingen werden gehouden op 22 januari, 7 april, 3 juni en 27 augustus 1986.

1.2. Jaarlijkse Samenkomst

Evenals vorig jaar werd ook ditmaal onze jaarlijkse samenkomst gehouden te Utrecht, wederom in hotel Hoog-Brabant. Als immer, en wellicht nog meer, een grote opkomst, vanuit alle delen van ons land komende oud-Natzweilers. Onder hen zelfs enkelen, die dit voor de eerste maal deden en direct zich al zeer vertrouwd voelden, schier of zij het al jarenlang deden.

De krans werd deze maal gelegd in het Wilhelminapark bij het zo indrukwekkende beeld van Koningin Wilhelmina, de Moeder van het Verzet. Een passend gebeuren in het veertigste jaar van onze bevrijding.

Daarna weer het "samenzijn"; de mannen naar de jaarvergadering, de vrouwen als steeds hun eigen stekje. Daarna de "borrel", het diner. Bij het diner onze vaste gastenploeg, allen in de loop der jaren vertrouwde vrienden geworden. Een speciale schijnwerper -plus iets "spiritueus"- kreeg de scheidend Algemeen Voorzitter van de Stichting 1940-1945, Gerard Londo -"Roerganger met grote bestuurservaring"-, die in zijn dankwoord de goede verstandhouding prees, die immer tussen de oud-Natzweilers en de Stichting 1940-1945 bestond en bestaat.

Later op de avond kreeg de nieuwe Algemeen Voorzitter van de Stichting 1940-1945, Cor van Stam -"Veelzijdig bestuurstalent"- het woord: direkt, positief, meteen al banden leggende voor nauwere samenwerking Stichting 1940-1945 en het voormalig verzet. Een toe te juichen afronding van een voortreffelijke "Jaarlijkse Samenkomst".

1

2

3

4

5

6

1.3. Praatdag

a. Voor de mannen: Ook ditmaal was Jan Schutrup weer de organisator van deze goed geslaagde praatdag. Trefpunt was hotel-restaurant Darthuizen in Soest. Recommandatie zeer vertrouwd geworden, de "slok" en "hap" niet minder. Steeds komende en gaande man, ploegjes, langer zittenden, altijd geanimeerd, duidelijk tegemoetkomende aan de behoefte tot een goed contact.

b. Voor de vrouwen: Mevrouw Ritter was wederom degene, die de praatdag voor de vrouwen organiseerde. Evenals vorig jaar gelijk met de mannen-praatdag, wederom in "De Soester Duinen". Een alleszins redelijke opkomst. Opzet ditmaal lossere, meer het "over-en-weer-praatje", dat tot direktere vertrouwelijkheid leidt. De meer "gerichte gesprekken", die "van-vrouw-tot-vrouw" tijdens de wandeling. Deze andere aanpak zal zeker respons hebben, zodat de animo voor deze vrouwen-praatdag nog wel groter zal worden.

1.4. Tocht naar Natzweiler

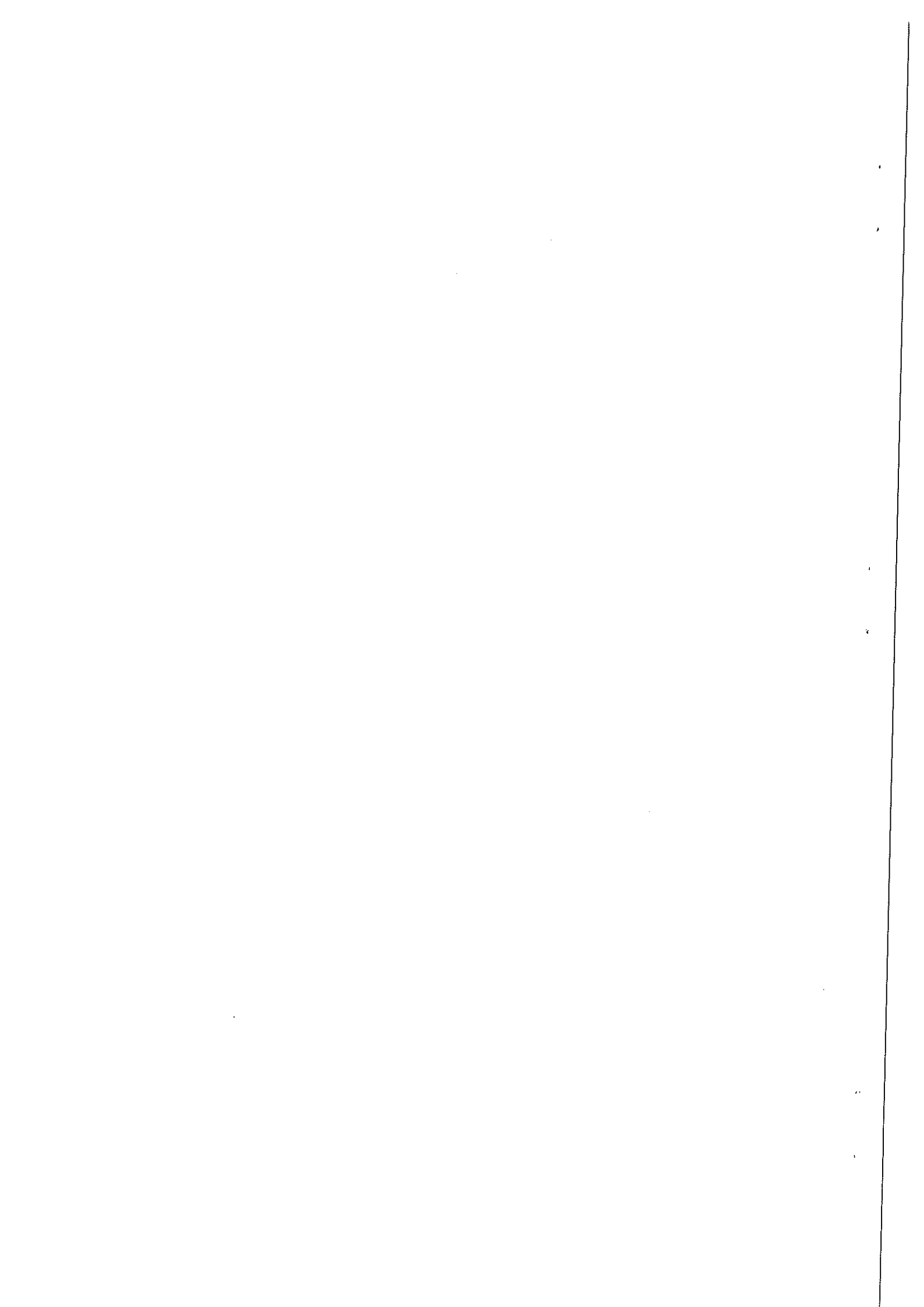
Tijdens het schrijven van dit deel van het jaarverslag is de jaarlijkse tocht naar Natzweiler in volle gang. Hoewel tegelijkertijd een aantal oud-Natzweilers op een vriendschapsreis in Canada vertoeft, waren er toch 40 aanmeldingen voor deelname aan de Natzweilertocht.

Cor Brouwer zorgde weer voor de organisatie.

Het is ons -en onze buitenlandse vrienden- een doorn in het oog, dat door de Franse autoriteiten nog steeds geen toestemming werd gegeven, tijdens de herdenkingsplechtigheid de Vlam bij het monument te ontsteken.

Ondanks de hernieuwde aandrang van onze -en vooral ook Luxemburgse- zijde is het alles behalve zeker of de Vlam dit jaar zal branden.

Ook vonden intensieve besprekingen plaats over de eventuele aankoop en herplaatsing in de Steinbruch van Halle 10, die enige tijd geleden in vervallen toestand werd aange troffen in Rothau. Door de ingewikkelde procedure die daarvoor nodig blijkt te zijn bij de Franse autoriteiten, dreigt

het verval van de barak steeds verder voort te schrijden en wordt overwogen de aankoop te doen verrichten door een daartoe op te richten Nederlandse Stichting.

1.5. Natzweiler Berichten

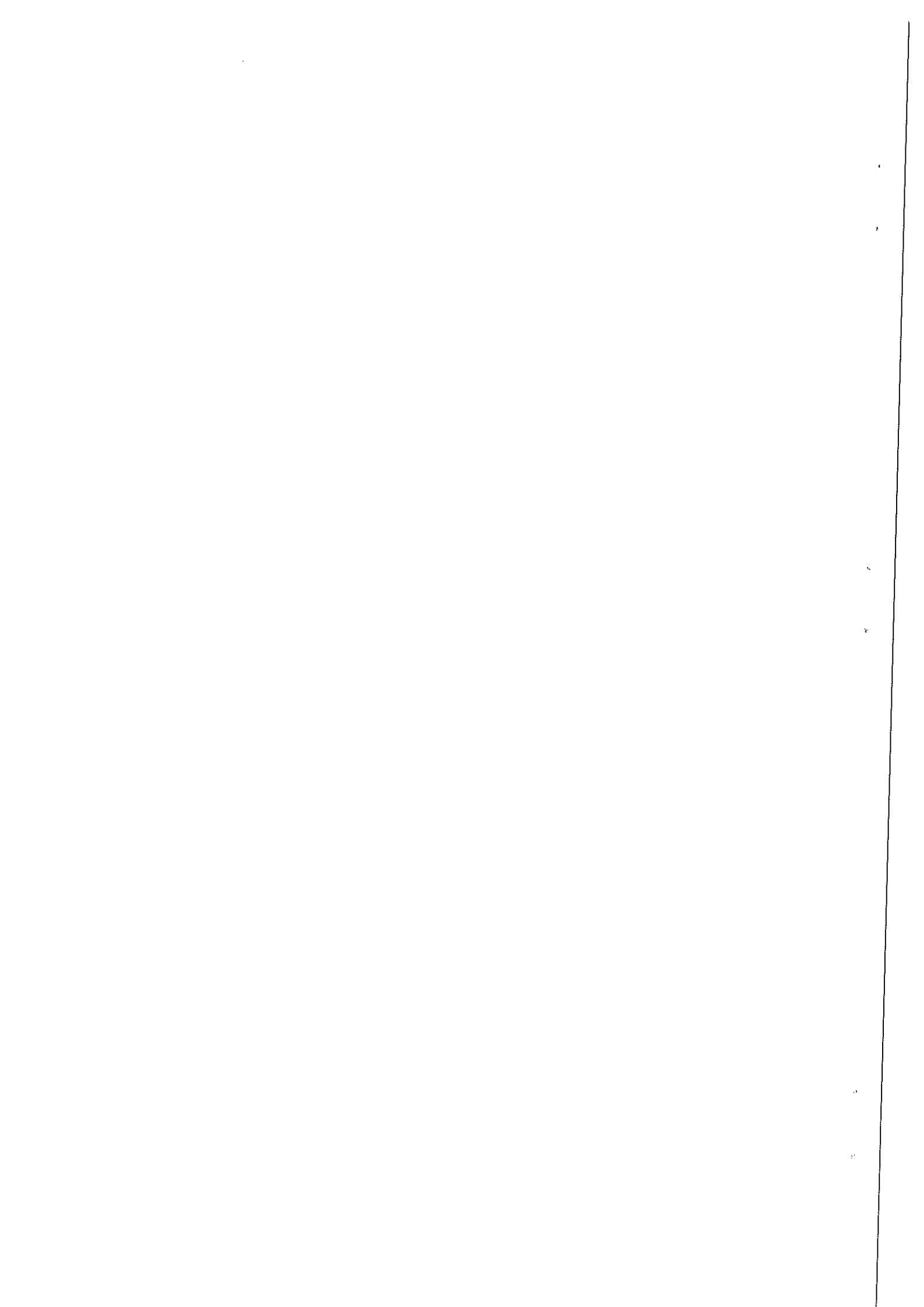
Onze Eindredacteur kan met voldoening terugzien op de jaargang 1985, de 22e jaargang. Deze omvatte weer 5 nummers, inclusief nr. 4, het jaarverslag. Het is geen gemakkelijke taak, het niveau en de actualiteit door de jaren heen te handhaven, maar tot nu toe mocht dat nog steeds gelukken. Helaas zijn er aan de uitgave van het blad ook financiële aspecten verbonden en die zijn niet onverdeeld zonnig. Een noodzakelijke afslanking in de nabije toekomst is dan ook zeker niet uit te sluiten.

1.6. Financiën

Zoals in het vorige jaarverslag al werd voorspeld, moesten wij in 1985 een fors beroep doen op onze reserves. Onze Stichting is daarmee nog niet noodlijdend geworden, maar een verhoging van de subsidies en een zorgvuldige betuiging van de uitgaven -waar mogelijk en verantwoord- zullen ons dit jaar en komende jaren wel moeten voeren tot een nieuw financieel evenwicht. Zoals van uw bestuur mag worden verwacht, wordt daar vlijtig aan gewerkt. Destemmeer dank aan allen, die door hun bijdragen ons ook dit jaar weer zo'n waardevolle steun hebben gegeven!

2. BEHARTIGING SOCIALE BELANGEN

Wij blijven met vreugde konstateren dat er een blijvende daling is van het aantal oud-verzetsmensen die een beroep op ons doen voor advies, hulp en bijstand in verband met een aanvraag om buitengewoon pensioen en/of uitkeringen van daarmee in relatie staande voorzieningen of regelingen. Echter, en dit konstateren wij spijtig, dat in het bijzonder de "hulp en bijstand" bij veel van deze aanvragen om buitengewoon pensioen moeilijker is geworden, grote inspanning vraagt, veelal zeer tijdrovend is. Het is onmis-

kenbaar dat er strengere toelatingscriteria worden gehanteerd en aangezien de normen, die daarvoor gelden, niet bekend zijn, waarschijnlijk ook different, moeten maar al te vaak etappe voor etappe resultaten worden bereikt. Groeiend is de hulp van "alledag" die van ons wordt gevraagd, zowel materiële bijstand als immateriële hulp. En als immer stellen wij weer: "wij zouden ons werk niet kunnen doen, bij alle verschillen van opvatting die soms tijds bestaan, zonder de hulp van instellingen en instanties zoals de Stichting 1940-1945, de Buitengewone Pensioenraad, de Stichting ICODO. Wij zijn hen voor die hulp oprecht dankbaar.

3. CONTACTEN MET DIVERSE INSTANTIES EN ORGANISATIES

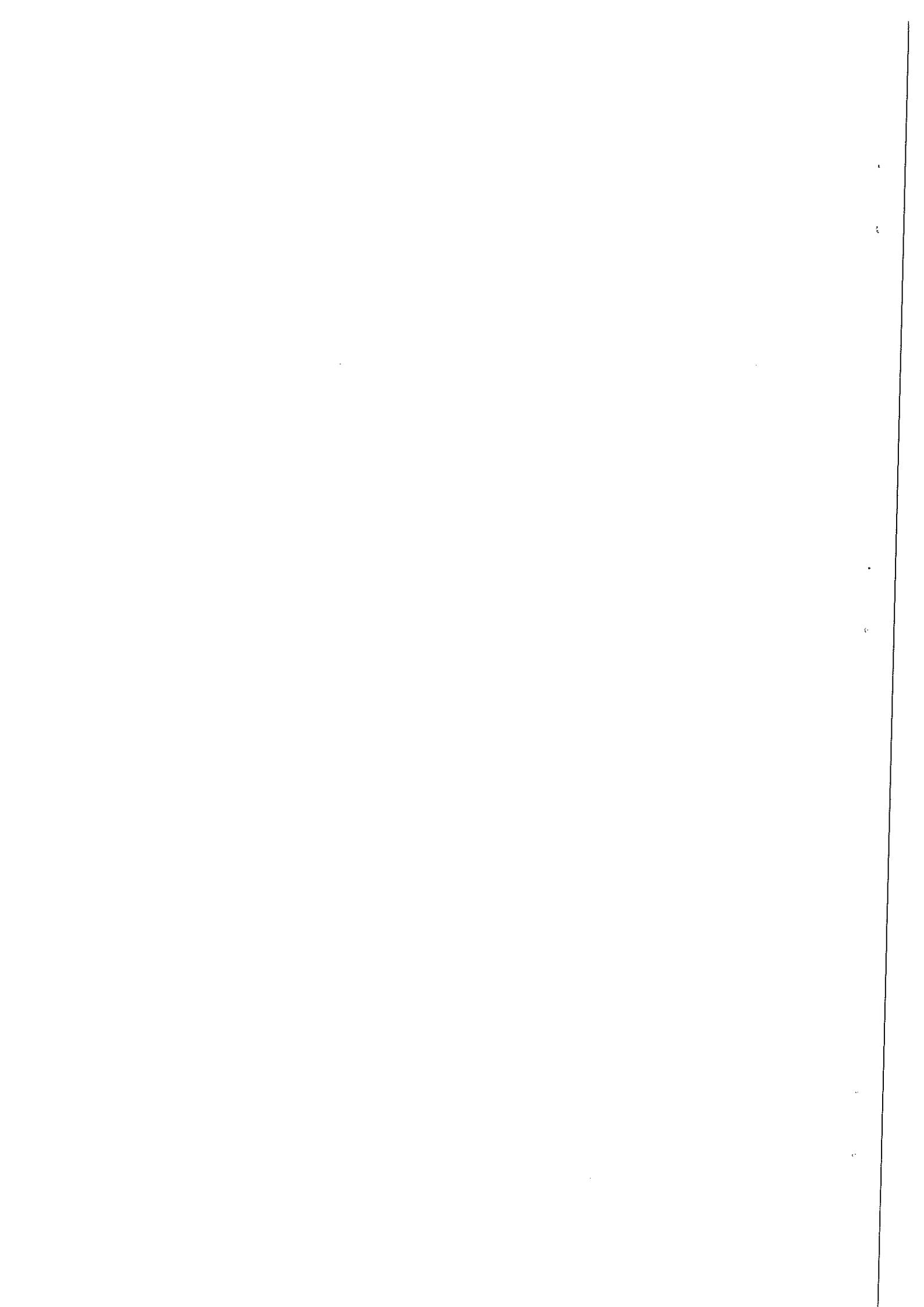
3.1. Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur

Ook dit Stichtingsjaar waren onze contacten met het Ministerie van W.V.C., Directie Verzetsdeelnemers en Vervolgden, er vooral binnen het kader van de Raad van Overleg van de Stichting 1940-1945. Daarnaast verstrekke het Ministerie ons de gebruikelijke informatie over wijzigingen, aanvullingen en regelingen ten behoeve van verzetsdeelnemers, vervolgden en verdere oorlogsgetroffenen.

Waar nodig was er inzake bepaalde problematieken (o.a. al of niet gewenste herzieningen Wet buitengewoon pensioen 1940-1945) contact met het Hoofd van de Directie Verzetsdeelnemers en Vervolgden, Mr H.Y. Kramer. Contact was er ook (o.m. inzake de problematiek "tweede generatie") met de Vaste Tweede Kamercommissie W.V.C.

De meeste aandacht ging echter ook dit jaar weer uit naar de door de Staatssecretaris van W.V.C., drs J.P. van der Reijden, ingestelde Commissie voor de Vereenvoudiging en Coördinatie van de Wetten voor Oorlogsgetroffenen" (naar de voorzitter van deze Commissie, mr P. van Dijke, meestal kortweg genoemd "de Commissie Van Dijke").

In juli 1985 kwam het Interimrapport van de Commissie Van Dijke uit. Aangezien er van alle zijden kritiek was geuit

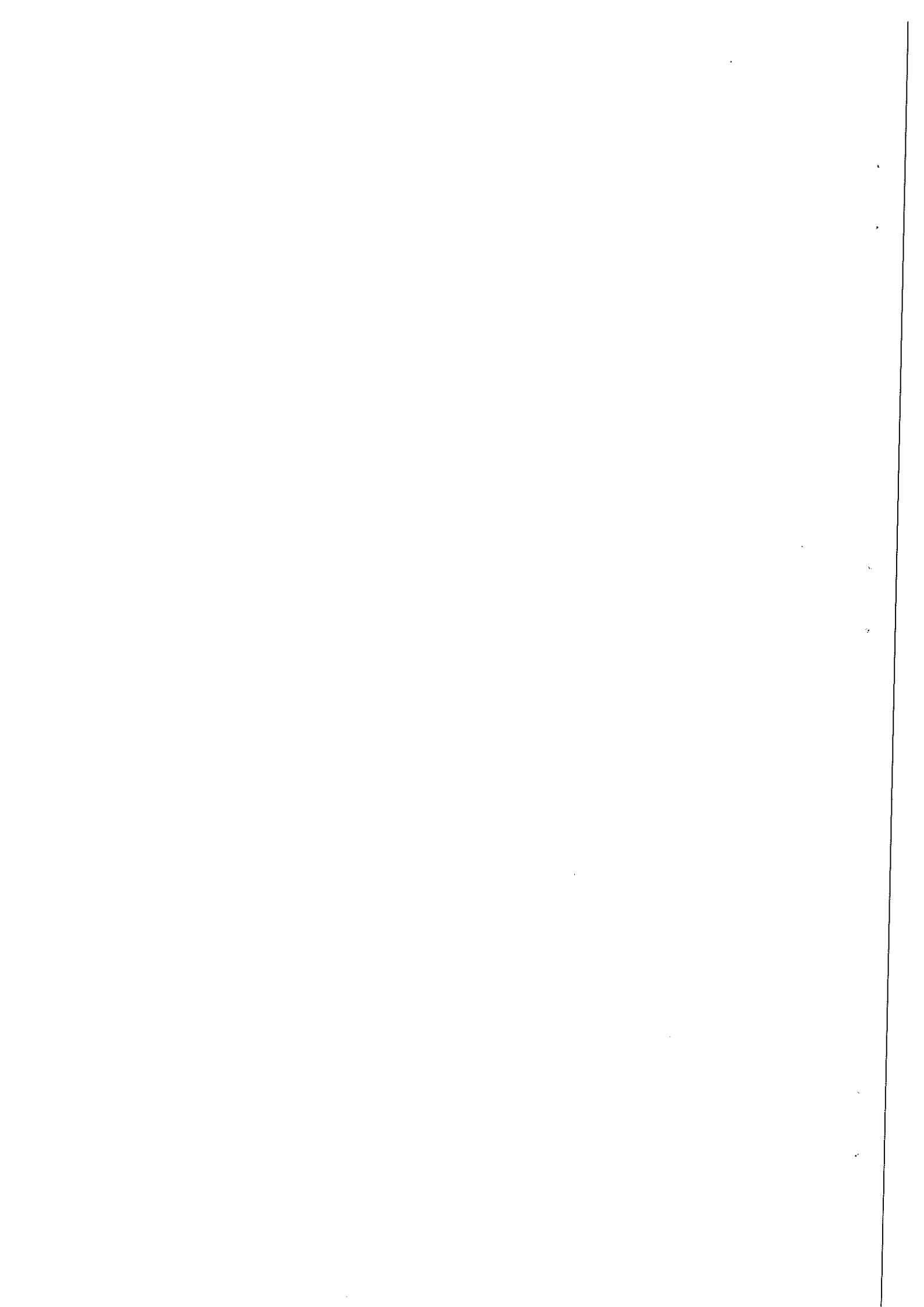
tegen de op 3 juni 1985 gehouden hoorzitting, voorafgaande aan het uitbrengen van het Interimrapport, namelijk: slecht voorbereid, slecht georganiseerd, onvoldoende tijd voor meningsuiting, was een betere hoorzitting ter bespreking van het Interimrapport toegezegd, zo ook de mogelijkheid om ruim voordien commentaar te leveren op dit Interimrapport. Welnu, die ruimere tijd hebben wij gekregen. Per 16 januari 1986 stuurden wij uitvoerig commentaar, genaamd: "Enige opmerkingen naar aanleiding van het Interimrapport van de Commissie voor de vereenvoudiging en coördinatie van de wetten voor oorlogsgetroffenen". Op 6 maart 1986 kregen wij de gelegenheid in een hoorzitting een mondelinge uiteenzetting te geven - en wij kregen daarvoor ruim de tijd - met betrekking tot ons voornoemd commentaar. Zowel de tekst van ons commentaar als de tekst van onze mondelinge uiteenzetting publiceerden wij in de Natzweiler Berichten. Uw voorzitter, Nico Wijnen, genoot de eer op bovengenoemde hoorzitting het woord te mogen voeren als:

- bestuurslid van de Stichting Samenwerkend Verzet 1940-1945,
 - bestuurslid van het Centraal Orgaan Voormalig Verzet en Vervolgingssslachtoffers,
 - voorzitter van de Vriendenkring van Oud-Natzweilers, en
 - mede namens de Stichting Vriendenkring van Oud-Dachauers.
- Voorafgaande aan deze hoorzitting had hij -zoals reeds gesteld- aan de Commissie voor de vereenvoudiging en coördinatie van de wetten voor oorlogsgetroffenen een schriftelijke reactie gezonden op het Interimrapport van deze Commissie.

In deze schriftelijke reactie werd door ons onder meer gesteld; dat onder "geen aantasting van de verkregen rechten" door ons in ieder geval wordt verstaan:

1. geen korting bij 65 jaar voor hen, die reeds een buitengewoon pensioen hebben;
2. zij, die reeds een buitengewoon pensioen hebben, blijven in het bezit van de "vermeerdering", het "smartegeld".

Dat wij deswege verwachten dat door de Commissie voor de vereenvoudiging en coördinatie van de wetten voor oorlogsgetroffenen geen het tegendeel beogende voorstellen zullen

worden gedaan.

Welnu, de voorzitter van deze Commissie, de heer mr P. van Dijke, 'verzekerde' ons tijdens die Hoorzitting dat de Commissie voor de vereenvoudiging en coördinatie van de wetten voor oorlogsgetroffenen géén zulke voorstellen zal doen, integendeel handhaving van deze verkregen rechten zal bepleiten.

Hij noemde dit de "inlossing van een ere-schuld aan het voormalig verzet". Hij sprak de hoop uit dat met die "verzekering" van deze Commissie, -die wij mogen publiceren, hetgeen wij bij deze doen- een stuk ongerustheid zou worden weggenomen bij de oud-verzetsmensen.

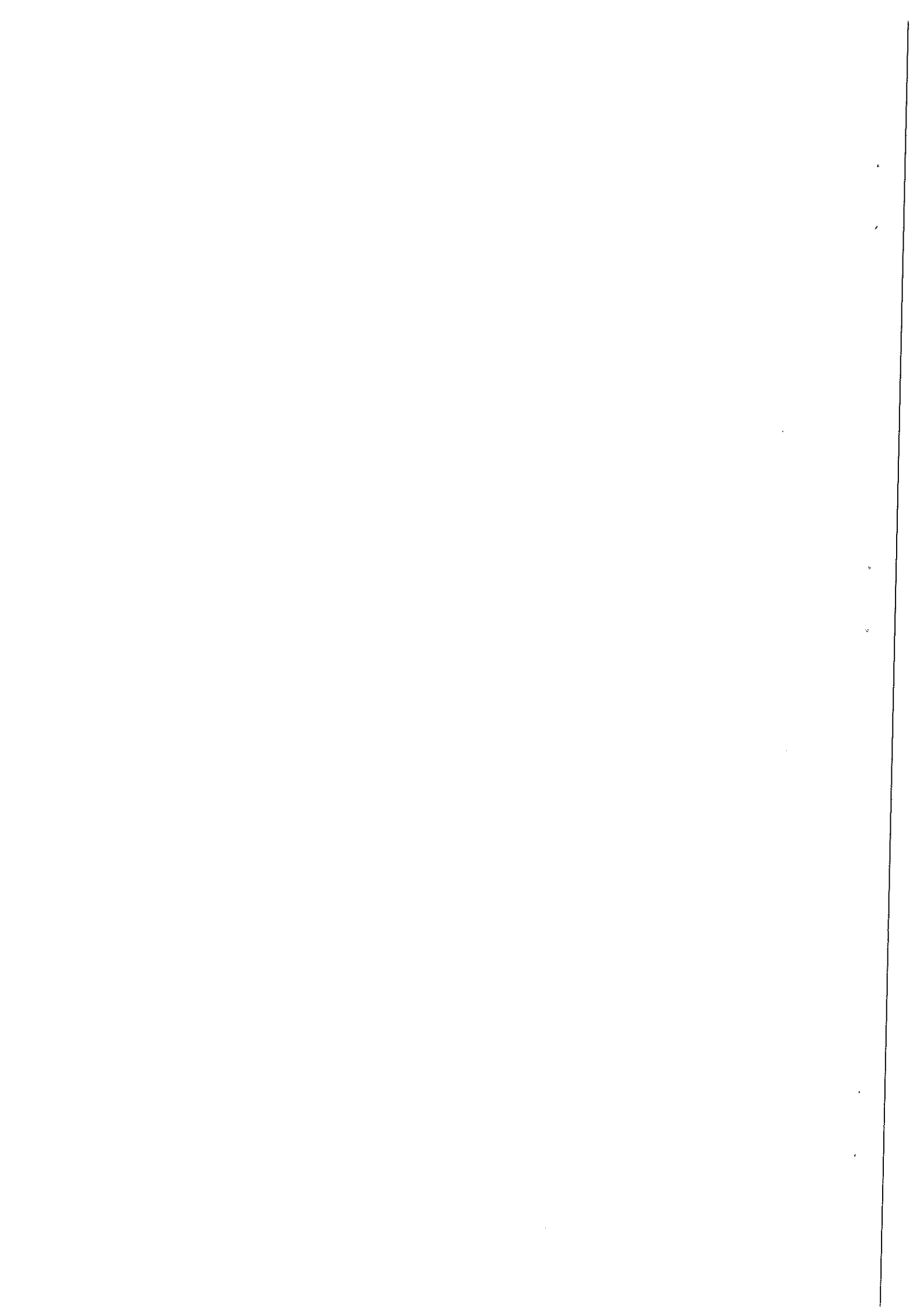
Aldus: een eerste belangrijk resultaat!

Wij hebben uiteraard nog voor vele andere zaken gepleit, zoals:

- dat wij het ons nauwelijks kunnen voorstellen dat de wet buitengewoon pensioen op te rechtvaardigen gronden onderscheid zou maken tussen "oude" en "nieuwe" gevallen;
- dat de commissie "suggesties" zou kunnen doen ten aanzien van voorstellen, die zouden kunnen leiden tot verbetering van de weduwenpensioenen, in het bijzonder die van de kleine weduwenpensioenen;
- dat wij met betrekking tot de "verduidelijking" van de verzetskriteria gaarne zullen meespreken en mee-oordelen;
- dat wij in principe tegen sluiting van de wetten voor oorlogsgetroffenen zijn.

Er zal dus nog heel wat nader moeten worden besproken, bekeken en mogelijk zal er voor heel wat nog moeten worden gestreden.

In de Hoorzitting wezen wij er onder meer verder op dat wij tegenstander zijn van de door de Commissie Van Dijke gelanceerde gedachte dat de "tweede generatie oorlogsslachtoffers" geheel van uitkering en pensioen moet worden uitgesloten. Zoals hierboven werd vermeld, werd voor dit gegeven óók de aandacht gevraagd van de Vaste Tweedekamer Commissie W.V.C. Toen dan ook de Tweede Kamer het voorstel bereikte om de hulp aan de tweede generatie oorlogsslachtoffers af te schaffen, werd tot onze vreugde door de leden

van die Tweede Kamer met algemene stemmen het amendement van mevrouw G.M.P. Cornelissen ondersteund, te weten: dat hulp aan die tweede generatie óók in de vorm van periodieke uitkeringen mogelijk moet blijven. Eveneens een belangrijk resultaat.

Met grote waardering mogen wij tenslotte vermelden het gesprek dat Prof.dr A.Th. Schweizer, Directeur Gezondheidszorg Academisch Ziekenhuis Leiden, en uw voorzitter, Nico Wijnen (die mede namens het C.O.V.V.S./Fonds Medische Hulp Voormalig Verzet) hadden met de heer E.W. Roscam Abbing, arts, Hoofddirecteur van de Volksgezondheid van het Ministerie van W.V.C.

In dit gesprek werd het Ministerie van W.V.C. verzocht de salariskosten, verbonden aan de medische zorg voor voormalige deelnemers aan het verzet, geheel voor zijn rekening te nemen. Dit verzoek werd aanvaard en derhálve bevestigd in een brief aan de heer E.W. Roscam Abbing. En daarmee is de medische zorg in het Academisch Ziekenhuis Leiden voor voormalige deelnemers aan het verzet en vervolgd veilig gesteld.

3.2. Raad van Overleg Stichting 1940-1945

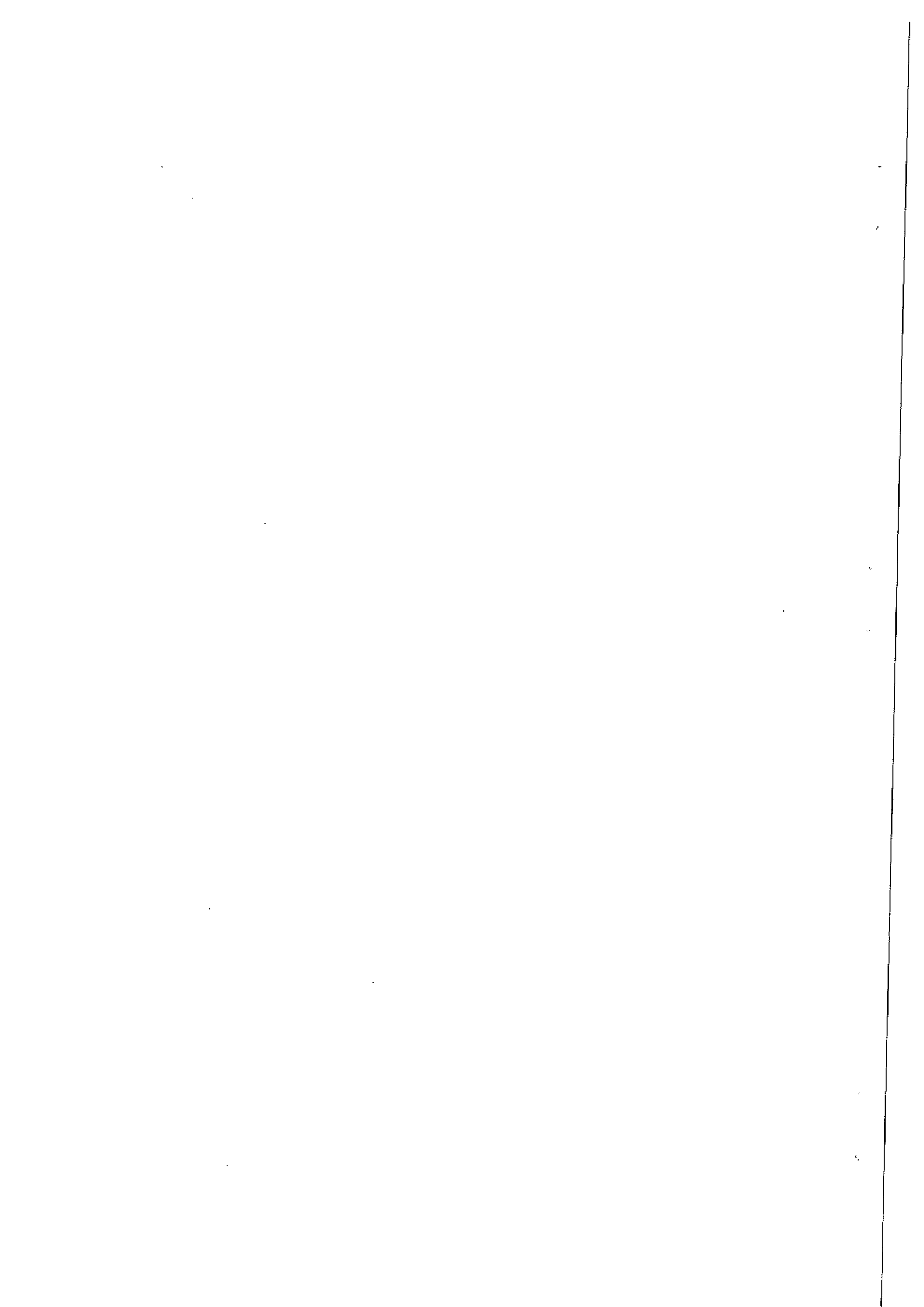
a. Interimrapport Commissie Van Dijke

Uitgebreid werd aandacht besteed aan het Interimrapport van de Commissie voor de Vereenvoudiging en Coördinatie van de Wetten voor Oorlogsgetroffenen. Na ampele discussie besloot de Raad van Overleg via het bestuur van de Stichting 1940-1945 een brief te schrijven aan de Commissie Van Dijke en afschrift van die brief te zenden aan de Vaste Tweede Kamer Commissie W.V.C.

b. Inzage verzetsrapportage

Gepleit werd voor inzage van de verzetsrapportage alvorens het dossier aanvraag Buitengewoon Pensioen door de Stichting 1940-1945 wordt gezonden naar de Buitengewone Pensioenraad.

Hoewel door de Stichting 1940-1945 in deze nog een feitelijk besluit moet worden genomen, bleek in principe

er geen bezwaar tegen te bestaan dat ten aanzien van de feiten, zoals deze zijn opgenomen in het verzetsrapport, aan de "gemachtigde" inzage wordt verstrekt, zodat door deze eventueel verder materiaal kan worden aangedragen.

c. Functioneren van de Stichting 1940-1945

Naar aanleiding van de vorig jaar door enige leden van de Raad van Overleg opgestelde nota "Functioneren van de Stichting 1940-1945" werd van het Hoofdbestuur Stichting 1940-1945 een tegenstuk ontvangen waarin de oorzaken en redenen van beleid en handelen worden uiteengezet. Mede blijkt uit dit tegenstuk dat bepaalde zaken nu in beweging zijn gekomen.

Verder bood de behandeling van dit tegenstuk de mogelijkheid direkt enige te korrigeren zaken aan te kaarten, onder meer de herhaaldelijk optredende grote vertragen bij de behandeling van verzetsrapporten, zo ook bij de behandeling van ingediende bezwaren tegen zekere verzetsrapportages.

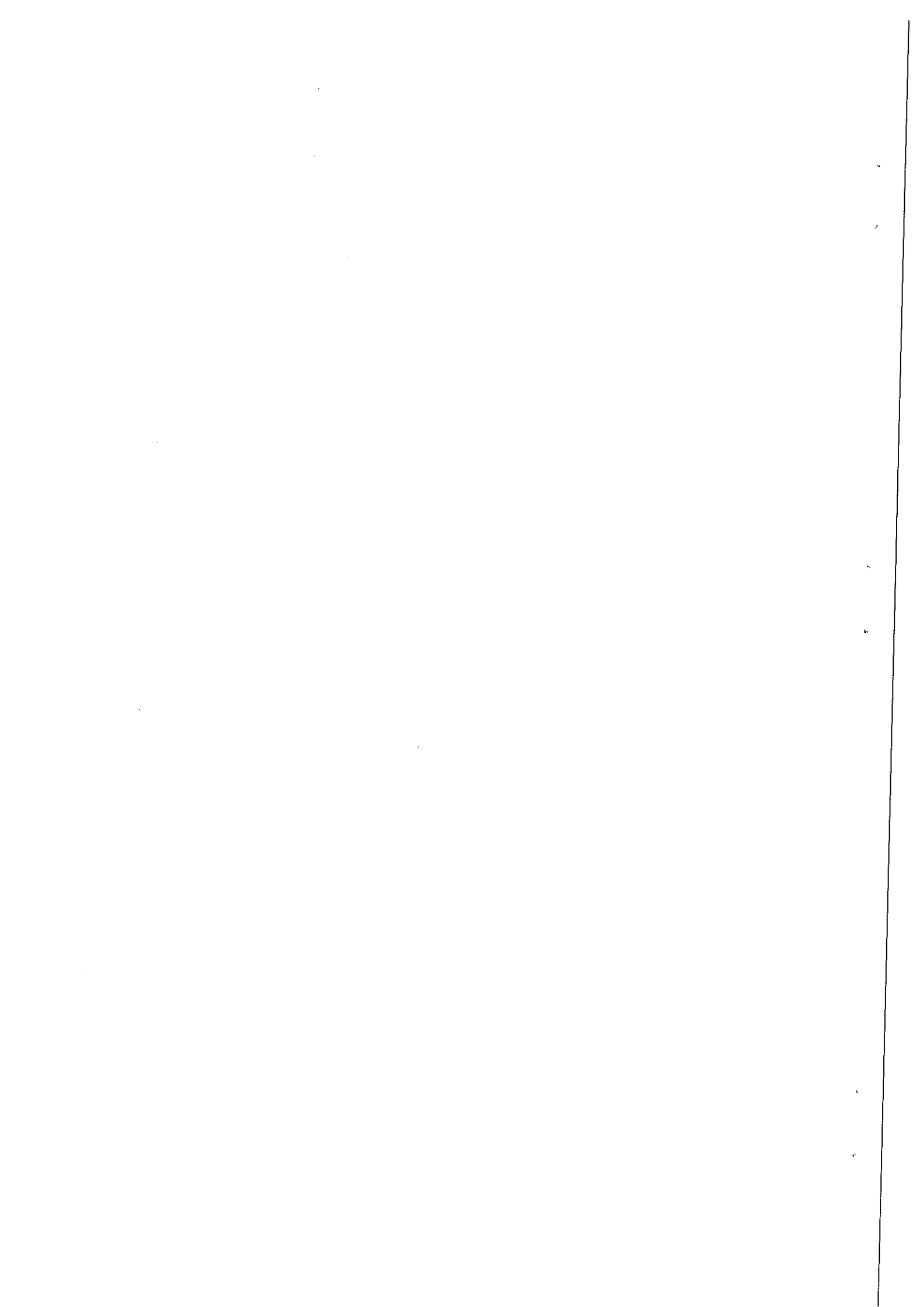
d. Lijst keurende artsen B.P.R.

Onderwerp van bespreking was eveneens de "lijst keurende artsen Buitengewone Pensioenraad". Aangezien de Raad van Overleg zelf geen oordeel mag vellen betreffende de medische capaciteiten van de keurende artsen, echter de medische adviseurs van de Stichting 1940-1945 hiertoe wel in staat zijn, zal de lijst aan hen ter beoordeling worden voorgelegd, dit mede aan de hand van de ervaringen van de leden van de Raad van Overleg.

Verder concludeerden de leden van de Raad van Overleg dat inzake een tweetal artsen de grootst mogelijke twijfel bestaat ten aanzien van hun handhaving op de lijst keurende artsen, terwijl ten aanzien van één arts werd gemeend dat hij geschrapt zou moeten worden van de lijst.

e. Centrum '45

Een bespreking vond plaats met de heer J. Peters, Directeur van het Centrum '45. Op tafel de al twee jaar oude wens van alle organisaties van voormalige deelnemers aan

het verzet en die van de vervolgd, dat er voor hen weer een vorm van "inspraakorgaan" bij het Centrum '45 komt. Met veel camouflerende woorden meende de heer Peters deze wens van verzetsdeelnemers- en vervolgingsslachtoffers-organisaties van tafel te kunnen vegen. De leden van de Raad van Overleg namen dit echter niet en verlangden van de heer Peters dat hij deze nadrukkelijke wens van de Raad van Overleg: "Vorm van inspraak", zou overbrengen aan het bestuur van het Centrum '45.

f. Verzetskriteria

Verlangd werd een bespreking van het concept "Verzetskriteria", zoals deze zullen worden opgenomen in het eindrapport van de Commissie Van Dijke, en wel omdat door ons werd vernomen dat het concept daarvoor reeds klaar zou liggen. Deswege werd door ons daarover enige korrespondentie gevoerd. Van de zijde van de Stichting 1940-1945 werd daarop medegedeeld dat er slechts sprake was van een "voorconcept", dat nog volop in discussie zou zijn. Zo spoedig het eindconcept klaar zou zijn, zou dit de Raad van Overleg om advies worden voorgelegd.

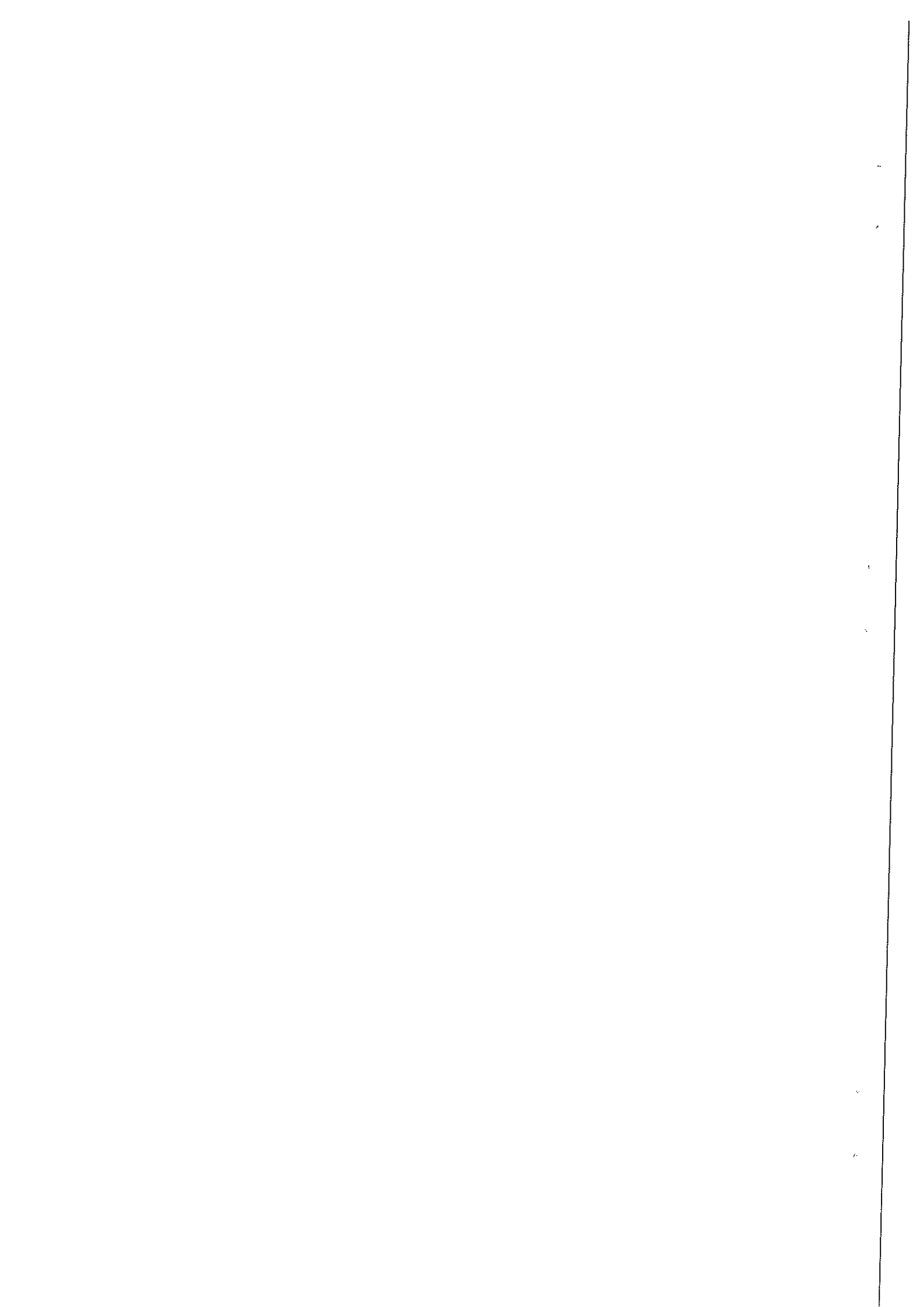
Hierop werd door ons gesteld dat wij vrees hadden dat, gezien de vakantiemaanden, een en ander in gedrang zou kunnen komen en wij het derhalve op prijs zouden stellen dit "eindconcept" na de vakantieperiode, in september ter beoordeling te krijgen voorgelegd; dat wij daarbij van mening zijn dat wij dan tenminste een maand de tijd zouden moeten hebben om ons over dit concept te bezinnen.

Immers, Verzetskriteria die onze goedkeuring niet kunnen wegdragen, zijn voor ons onaanvaardbaar. Door de Stichting 1940-1945 is dit signaal wel verstaan.

3.3. Stichting 1940-1945

Somstijds krijgen wij bij de behartiging van de belangen van de oud-verzetsmensen wel eens de indruk dat bepaalde bestuurders en bepaalde functionarissen van de Stichting 1940-1945 ons maar lastige jongens vinden.

Welnu, wanneer wij concluderen dat de belangen van oud-verzetsmensen niet die optimale behandeling krijgen, welke

zij verdienen; wanneer wij de indruk krijgen dat onze belangenbehartiging niet serieus wordt genomen, men zich van ons met een "Jantje van Leiden" wil afmaken, dan zijn wij inderdaad "lastige jongens".

Maar dit betekent niet dat wij er ook maar een ogenblik over zouden denken om een "anti-Stichting 1940-1945-houding" in te nemen. De Stichting 1940-1945 was, is en blijft "onze" Stichting. Bij haar kunnen wij "lastig" zijn, wordt tenslotte toch steeds naar ons geluisterd omdat het "onze" Stichting 1940-1945 is!

Ook prijzen wij weer het goede contact dat wij hebben met de heren C. van Stam en drs L. Lamers. En evenzeer gaat onze hartelijke dank uit naar alle functionarissen van de Stichting 1940-1945, werkzaam op de districtsbureau's, voor de goede hulp ons geboden.

3.4. Buitengewone Pensioenraad

Zoals bekend schenken wij in de "Natzweiler Berichten" telkenmale uitvoerig aandacht aan het jaarverslag van de Buitengewone Pensioenraad en wel door publikatie van fragmenten uit dit jaarverslag, welke fragmenten inzicht geven zowel in het beleid van de B.P.R., als in de wijze waarop dit beleid tot uitvoering komt. Een beleid dat, zoals wij reeds eerder met waardering constateerden, mede wordt bepaald door de periodieke gedachtenwisselingen tussen de Buitengewone Pensioenraad en de Raad van Overleg van de Stichting 1940-1945.

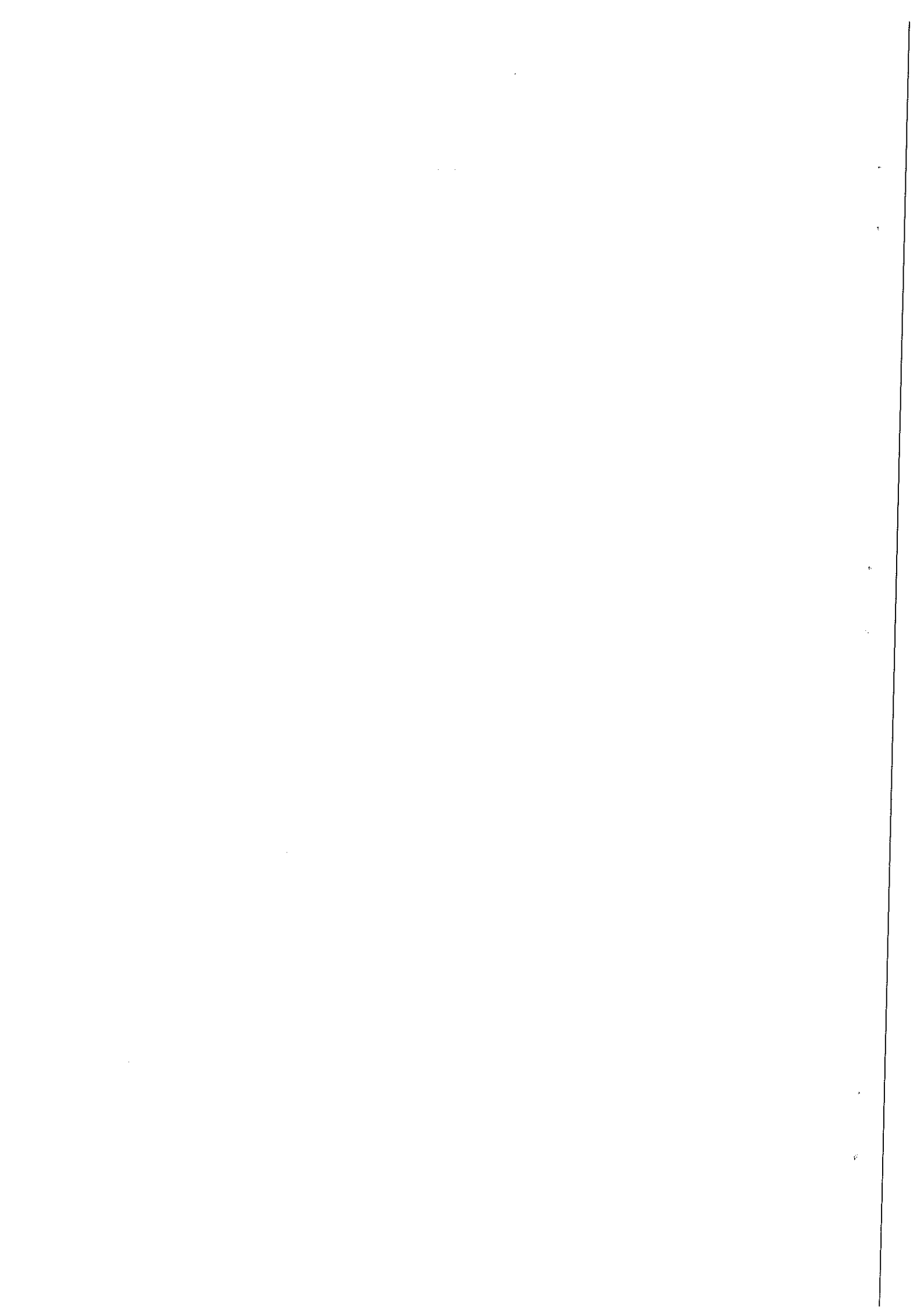
Op de in november 1985 gehouden bijeenkomst van de Buitengewone Pensioenraad en de Raad van Overleg Stichting 1940-1945 waren de volgende punten onderwerp van bespreking:

1e. De brief B.P.R. dd. 1 juli 1985 gericht aan de Commissie Van Dijke

In deze brief werden een vijftal aspecten behandeld; puntsgewijze kwamen deze aan de orde:

a. Verzet echtgenoten

Volgens de mening van de B.P.R. zou de verzetsdeelneming door beide echtgenoten niet dan in uitzonderlijke situa-

ties kunnen leiden tot toekenning van twee invaliditeitspensioenen; het is niet de bedoeling het verzet, dat in overwegende mate door één van de echtgenoten is verricht, met meerdere pensioenen te vergelden.

In de bespreking van deze beperking werd de zienswijze van de Raad van Overleg beaamd, dat het aanvaardbaar is te achten dat de echtgenote zelfstandig recht op een buitengewoon pensioen heeft, indien zij vóór het huwelijk heeft deelgenomen aan het verzet.

Ook indien in een huwelijk sprake is van een eigen aandeel in het verzet, bestaan er redenen om twee buitengewone pensioenen in één gezin toe te kennen.

b. Er is geen belang gediend met het uitdrukken van de mate van invaliditeit in een percentage

Volgens de mening van de B.P.R. dient de Commissie Van Dijke mede aandacht aan dit onderwerp te geven.

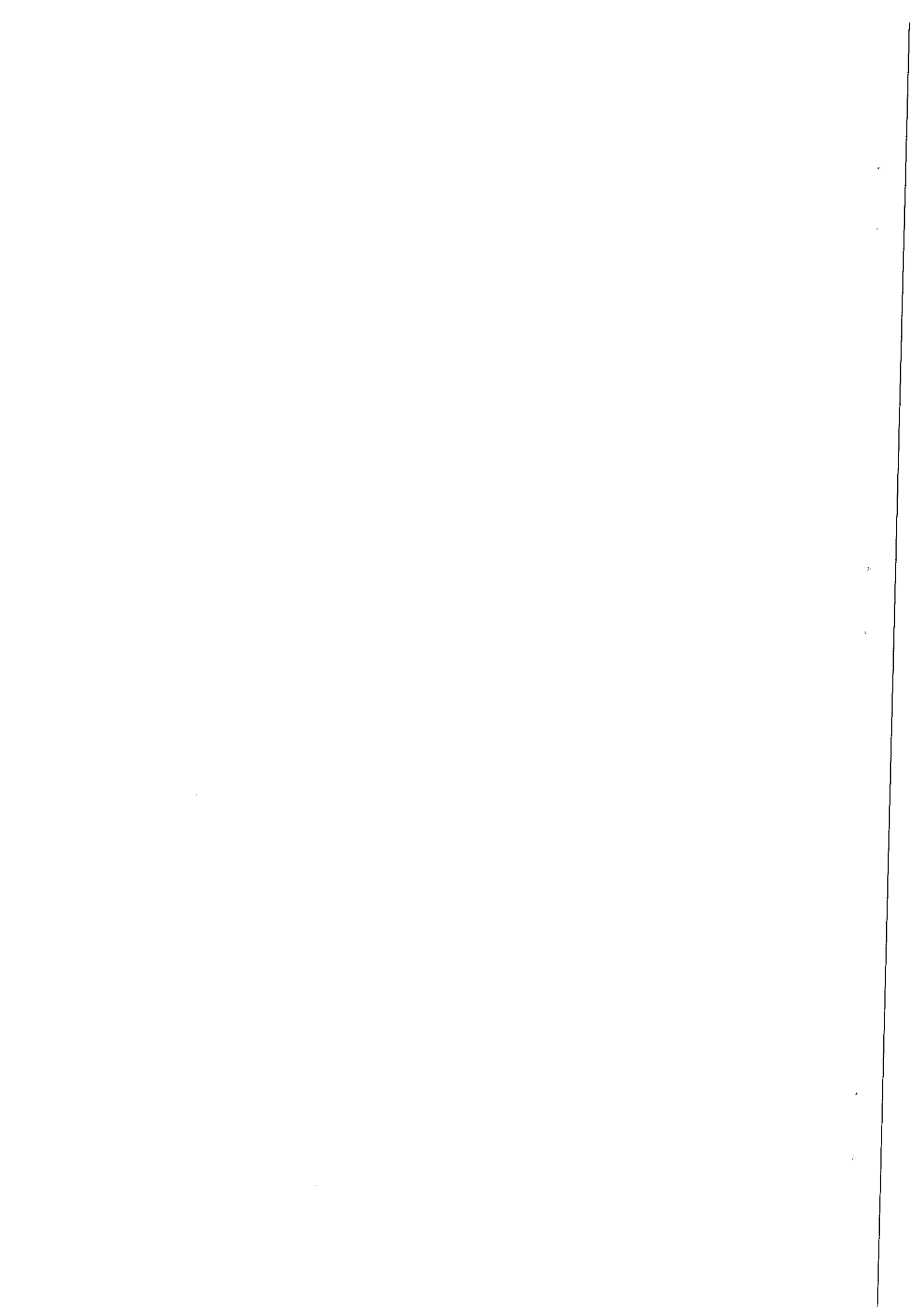
De Raad van Overleg is van oordeel dat, hoewel het steeds moeilijker wordt de invaliditeit in percentages uit te drukken, er desondanks geen premie op het verzet mag staan en dat derhalve het causale verband verzet-invaliditeit nooit mag worden losgelaten. De B.P.R. bleek het met deze zienswijze eens te zijn.

c. Het overmatig gebruik van de rechtsmiddelen van bezwaar en beroep vormt een zware belasting zowel voor de justiciabelen zelf als voor de uitvoeringsorganisaties en de Centrale Raad van Beroep.

De B.P.R. zou op dit punt excessen willen voorkomen. De Raad van Overleg opperde het voorstel om in de toekomst éénmaal een verzoek om herziening toe te staan en dan uiteraard op grond van nieuw aan te dragen feiten.

d. Het invaliditeitspercentage zou bij het bereiken van de leeftijd van vijftenzestig jaar kunnen worden omgezet in een ouderdomspensioen berekend naar een vast percentage van de grondslag waarbij het verband met de mate van invaliditeit wordt losgelaten

De B.P.R. heeft deze stelling geopperd met de intentie tot een constructief meedenken met de Commissie Van Dijke.

De Raad van Overleg neemt ten aanzien daarvan het standpunt in dat in principe alles bespreekbaar is met uitzondering van het navolgende:

"Zij die een buitengewoon pensioen hebben, moeten in het bezit blijven van hetgeen zij nu hebben en dat geldt eveneens voor de zogenaamde vermeerdering".

- e. Het buitengewoon weduwenpensioen dient zodanig te worden geregeld dat de doelstelling van de wet tot verzorging van de nagelaten betrekkingen gerealiseerd wordt zonder dat daarbij de mate van invaliditeit van de oorspronkelijke verzetsdeelnemers en de beoordeling daarvan een doorslaggevende rol speelt

De B.P.R. heeft zich afgevraagd of er behoefte bestaat aan een tweetal soorten weduwenpensioenen en heeft dit als aandachtspunt willen signaleren ten behoeve van de Commissie Van Dijke.

De Raad van Overleg wil dit voorstel van de B.P.R. positief interpreteren: "In de toekomst alleen hogere weduwenpensioenen".

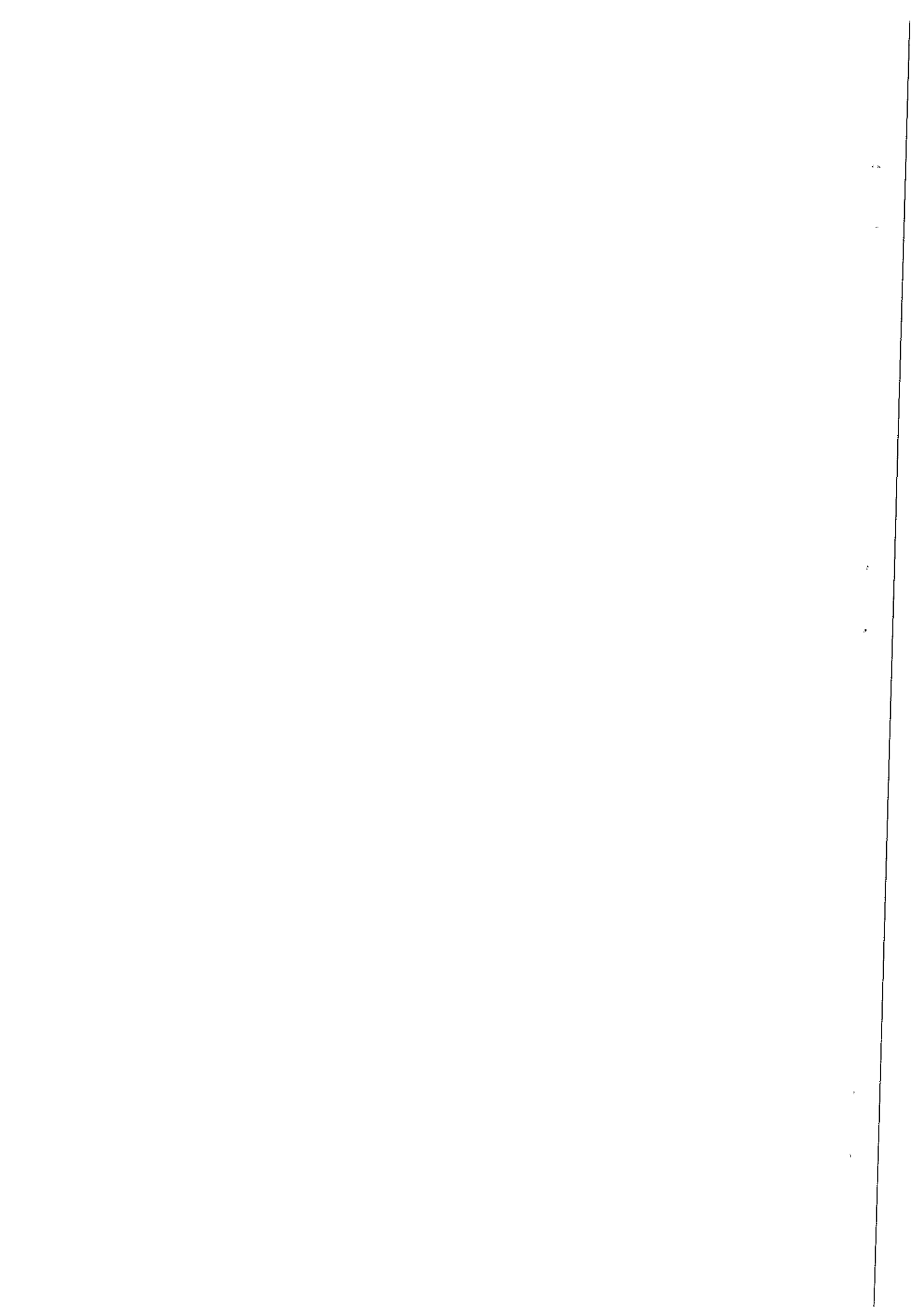
2e. Toepassing van het "verondersteld verband"

Bij de Raad van Overleg bestond de indruk dat er bij het nagaan van het ziektebeeld bewust zou worden gezocht naar andere oorzaken om de aanvraag B.P. af te wijzen. De B.P.R. ontkende dit. Het is niet altijd mogelijk een beslissing te nemen op gegevens afkomstig uit de intake. Er dient dan een aanvullend onderzoek plaats te vinden om het (ziekte-)beeld te verduidelijken. Dit onderzoek is er niet op gericht om naar andere oorzaken dan de verzetsdeelneming te zoeken.

3e. Lijst keurende artsen B.P.R.

De Raad van Overleg vroeg of de B.P.R. bereid is om de lijst keurende artsen, gehoord de Raad van Overleg, te controleren.

De B.P.R. bleek van mening dat het hoort tot de bevoegdheden van de Stichting 1940-1945 om de Raad van Overleg

bij bespreking van de lijst keurende artsen te betrekken. De B.P.R. zou zulk een consultatie toejuichen.

4e. Inzagerecht

De Raad van Overleg wilde gaarne weten in hoeverre de overweging van de B.P.R. de stukken eerder aan de aanvrager B.P. ter beschikking te stellen, werd gerealiseerd. De B.P.R. deelde mee dat dit voornemen reeds was uitgevoerd. Al vanaf januari 1985 kan de aanvrager B.P. alle stukken van het verzetsrapport krijgen; voorbehouden zijn evenwel gemaakt met betrekking tot de getuigenverklaringen. Bij de beschikking van de B.P.R. krijgt de aanvrager een brief waarin hem/haar op die mogelijkheid wordt gewezen.

Aangezien bleek dat de Raad van Overleg niet op de hoogte was van dit gegeven (deze brief), werd door de B.P.R. toegezegd de Raad van Overleg die brief ter beschikking te stellen.

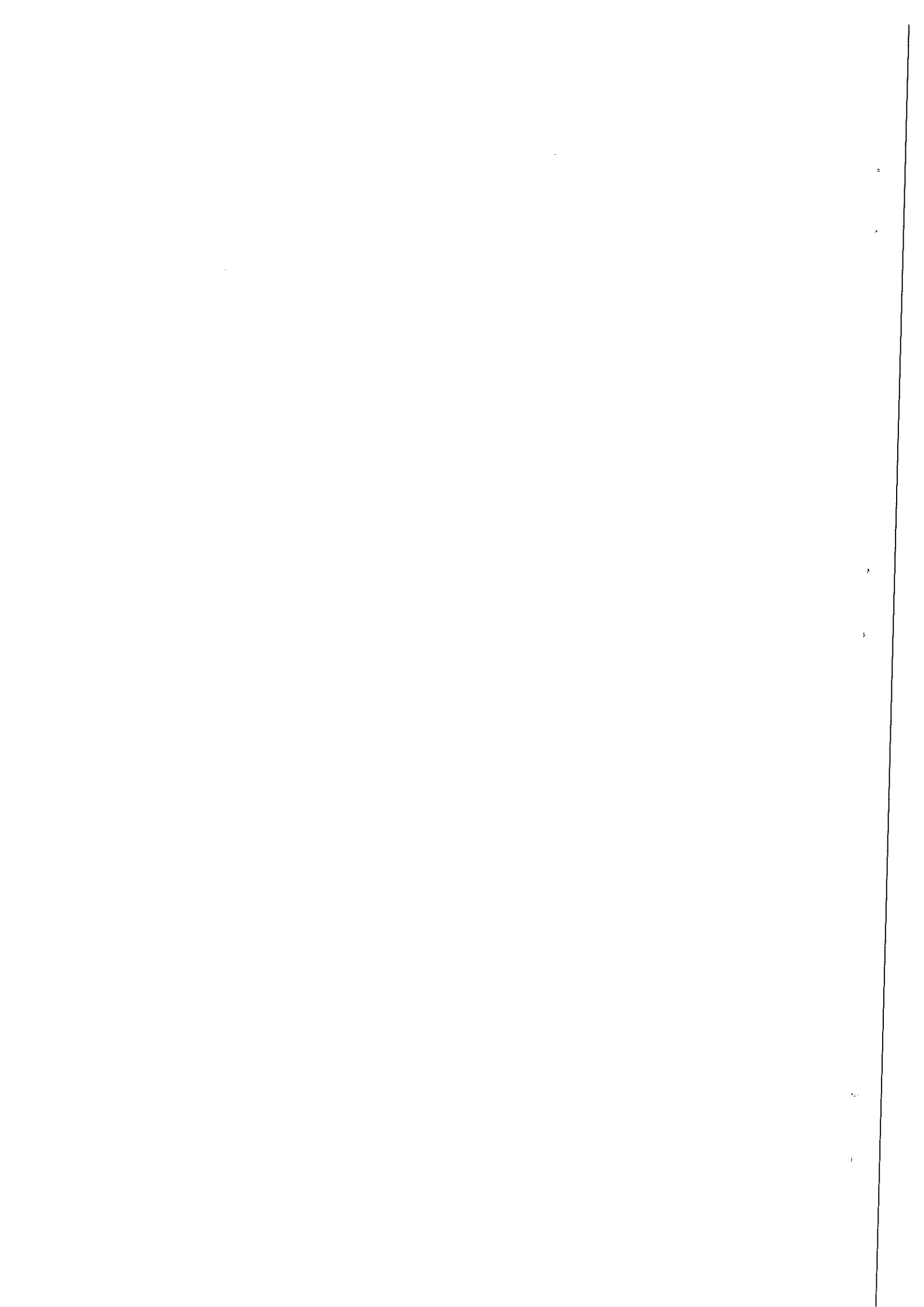
3.5. Oorlogsgraven Stichting

Als in de voorgaande jaren maken wij ook nu weer met erkentelijkheid gewag van de hulp die werd geboden ten behoeve van het parcours van hen die deelnamen aan de jaarlijkse tocht naar Natzweiler.

De Algemeen Directeur van de Oorlogsgraven Stichting, de heer J.J.A. den Haan, en zijn medewerkers zijn wij dankbaar voor de hulp die zij ons steeds bieden.

Eveneens erkentelijk zijn wij weer voor de aandacht die de Algemeen Voorzitter van de Oorlogsgraven Stichting, de heer W.K.F. Bischoff van Heemskerck, vraagt voor het onderhoud van de oorlogs-, verzets- en bevrijdingsmonumenten.

Een delegatie namens de oud-Natzweilers was aanwezig bij de door de Oorlogsgraven Stichting op 4 mei 1986 gehouden Dodenherdenking op het Ereveld te Loenen, en bij de herdenking van het 40-jarig bestaan van de Stichting op 13 september 1986, eveneens te Loenen.

3.6. Stichting ICODO

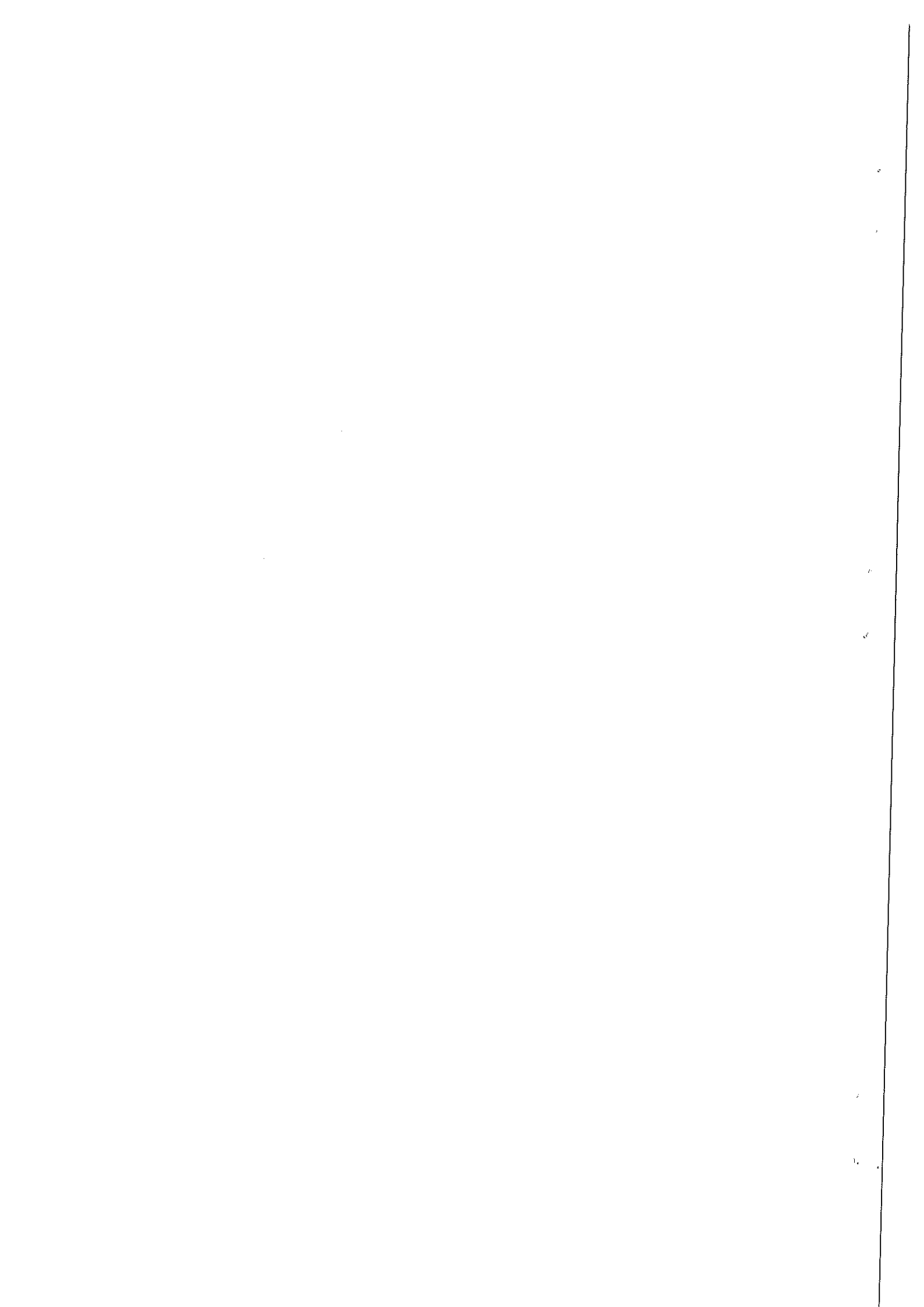
Zoals bekend werd de Stichting ICODO (Informatie- en Coördinatieorgaan Dienstverlening Oorlogsgetroffenen) in 1980 opgericht ten behoeve van de verbetering van de dienstverlening aan de oorlogsgetroffenen uit de Tweede Wereldoorlog.

De Stichting geeft enerzijds informatie en advies aan oorlogsgetroffenen inzake materiële en immateriële problemen en bemiddelt bij hulpverlening. Anderzijds beoogt de Stichting ICODO de deskundigheid, doeltreffendheid en samenwerking te bevorderen van de hulpverlening aan de oorlogsgetroffenen. In dit kader geeft de Stichting ruime aandacht aan de voorlichting over de specifieke problematiek van de oorlogsgetroffenen, vooral ten behoeve van hulpverleners en hulpverlenende instanties.

Zij doet dit onder meer door het laten verschijnen van een reeks dit doel dienende publikaties: studies zowel in boekvorm als in brochureformaat, bundeling van beschouwende artikelen en/of gehouden lezingen en voordrachten. Periodiek door middel van het voortreffelijk tijdschrift "Icodo-info", de naam spreekt voor zichzelf. Daarnaast organiseert het ICODO voortdurend lezingen, informatie- en diskussiedagen en studiebijeenkomsten. In het najaar werd een studiebijeenkomst gehouden waarbij het programma gericht was op het terrein van het immateriële vrijwilligerswerk: kontaktbezoek en uitbouw netwerk van kontaktpersonen, overdracht aan en inschakeling van jongere(n) (vrijwilligers), verdergaande onderlinge samenwerking, wervingscampagne voor vrijwilligers, e.d.

Deze studiebijeenkomst werd bijgewoond door mevrouw H.Ritter-Reilingh en door onze Natzweilervriend Piët Bouwense.

Als vervolg op bovengenoemde studieconferentie werd door het ICODO een plan ontwikkeld om met de besturen van de vrijwilligersorganisaties in een gezamenlijke campagne een aantal (jonge) vrijwilligers te werven, op te leiden en in kontakt te brengen met de onderscheidene

vrijwilligersorganisaties.

Het bestuur van de Vriendenkring van oud-Natzweilers verklaarde zich bereid aan dit plan medewerking te verlenen.

In het voorjaar organiseerde het ICODO een "Ronde tafelbespreking", waaraan werd deelgenomen door vertegenwoordigers van alle instanties, instellingen en organisaties die op enigerlei wijze betrokken zijn bij de behartiging/beoordeling van de belangen van de oorlogsgetroffenen. Onderwerpen op deze Ronde tafelconferentie waren onder meer: "De inzage en accoordbevinding rapportage", "De al dan niet wenselijkheid van het instellen van een team vertrouwensartsen", "De zo gewenste coördinatie van uitbetaling".

Aan deze Ronde tafelbespreking namen deel Piet Bouwense, Jan Schutrup en Nico Wijnen.

Werd vorig jaar door het Ministerie van W.V.C. het NIMAWO (Nederlands Instituut voor Maatschappelijk Werk Onderzoek) verzocht een onderzoek te doen naar de functie die het ICODO vervult in het totale beeld van de hulpverlening aan oorlogsgetroffenen (een onderzoek waaraan wij medewerking verleenden); dit jaar verzocht het Ministerie van W.V.C. het NIMAWO een onderzoek te houden naar de ervaringen van oorlogsgetroffenen met de dienstverlening in het algemeen; meer toegespitst dan vooral op de immateriële hulpverlening.

Ook voor dit onderzoek verklaarden wij ons bereid medewerking te verlenen.

Gaarne merken wij ook nu weer op dat wij de Stichting ICODO dankbaar zijn voor haar zo waardevolle informerende en instruktieve functie. Daarbij geven wij tevens gaarne uitdrukking aan onze erkentelijkheid voor de materiële hulp, die zij eveneens (ook ons) biedt.

Prijzen wij verder als immer het goede contact dat wij bij het ICODO hebben met de heren C. van Stam, H.A.A. Mourits en L. Kuitenbrouwer. Een goed contact dat in daden tot uitdrukking komt. Daarvoor onze oprechte dank.

2

3

4

5

6

7

8

Vermelden wij tenslotte dat onze Natzweiler vriend Jan Schutrup zitting nam als plaatsvervangend lid in het bestuur van de Stichting ICODO.

3.7. Medische begeleiding

Op 29 augustus 1985 werd dr J.F.Ph. Hers, Internist, verbonden aan het Academisch Ziekenhuis Leiden, onze vriend Hans Hers, niet langer meer in functie bij dit Academisch Ziekenhuis, een grandioos afscheid aangeboden in de "Van Ghent Marinierskazerne" in Rotterdam. Meer dan duizend aanwezigen, die hem kwamen danken voor zijn zesendertig jaar lange inzet, medische hulp en begeleiding, van duizenden verzetsmensen, vervolgd, oorlogsgetroffenen.

Van die meer dan duizend aanwezigen waren de meesten patiënten van Hans Hers, maar ook velen waren er als vertegenwoordigers van instanties, instellingen en organisaties waarmee Hans Hers in al die jaren nauw contact had.

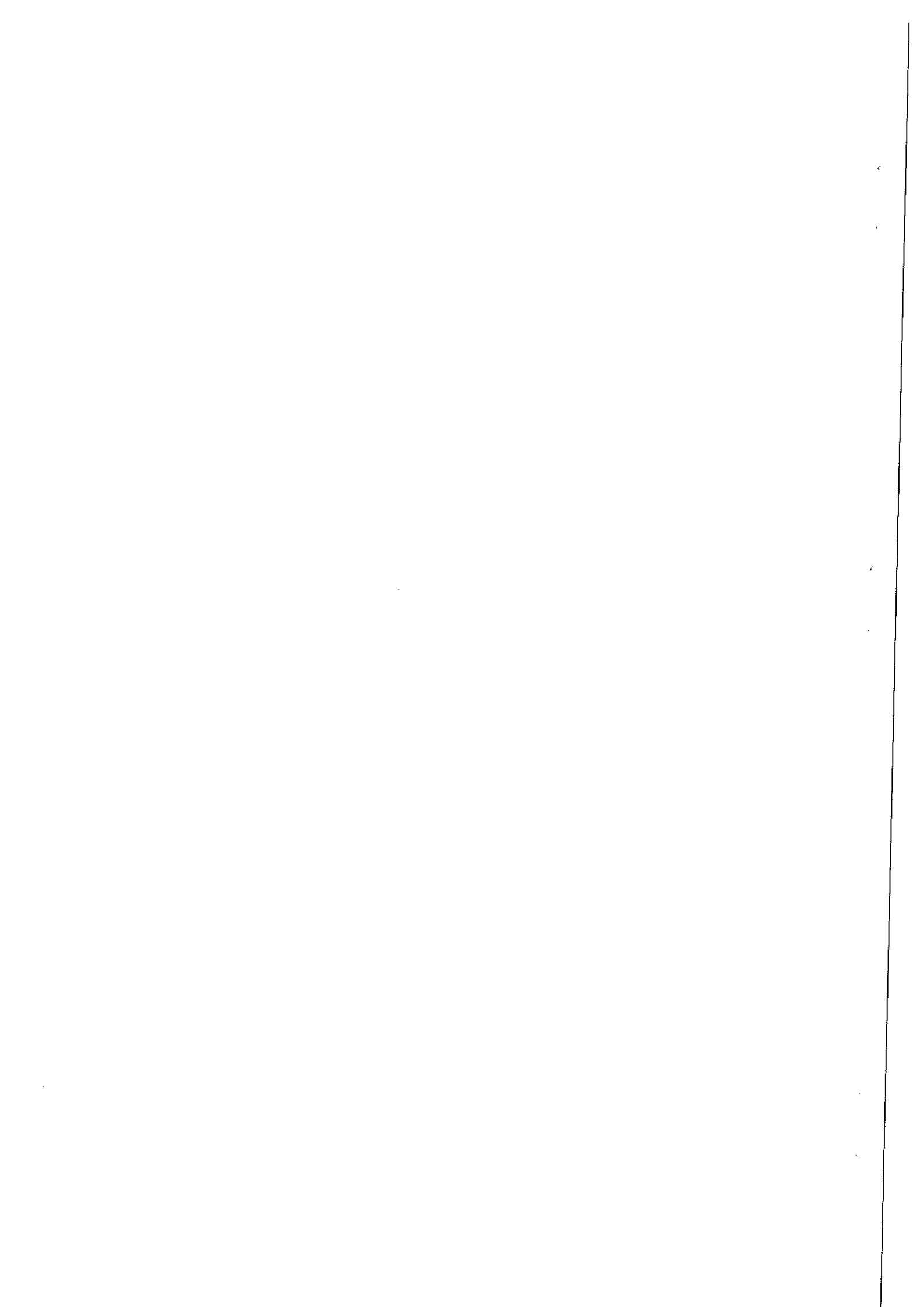
Hare Majesteit de Koningin verleende Hans Hers het "Groot Erekrus der Huisorde van Oranje", de versierselen horende bij deze hoge onderscheiding werden hem uitgereikt door de Brigadegeneraal W.F.K. Bischoff van Heemskerck, geflankeerd door de Vice-Admiraal E. Roest.

Het was een prachtige zonnige dag en dankzij een uitstekende voorbereiding door Max Elkerbout en Wim Hoogwerf, zomede de voortreffelijke organisatie door de Staf van de Van Ghent Marinierskazerne, werd die dag tot een onvergetelijk feest.

Uw voorzitter, Nico Wijnen, genoot die dag de eer de dankbaarheid van al die oud-verzetsmensen, vervolgd, oorlogsgetroffenen, patiënten en vrienden, te mogen vertolken.

De taak van Dr Hans Hers in het Academisch Ziekenhuis Leiden is nu overgenomen door de arts W.S. de Loos, internist.

Geen eenvoudige opgave. Alle overgang is moeilijk, en zeker deze.

De dokter moet wennen aan zijn patiënten, de patiënten moeten wennen aan hun nieuwe dokter. Bij deze overgang speelde nog als extra moeilijkheid mee dat enige vertrouwde herkenningbeelden wegvielen. De zo bekende ontvangkamer van Dr Hers werd opgeheven. De ontvangkamer is nu ondergebracht in de nieuwbouw van het Academisch Ziekenhuis. Het zo zeer vertrouwde, schier geliefde Paviljoen 31 werd gesloopt.

Gelukkig is daar een "Begeleidingscommissie Medische Hulp Voormalig Verzet en Vervolgingsslachtoffers". Voorzitter van die Begeleidingscommissie is de ons wel bekende Prof. Dr A.Th. Schweizer, Directeur Gezondheidszorg Academisch Ziekenhuis Leiden. In de Begeleidingscommissie namen ook verzetsmensen zitting.

Al met al een garantie dat het streven om de medische hulp aan het voormalig verzet en de vervolgingsslachtoffers optimaal te doen zijn, kan worden gerealiseerd.

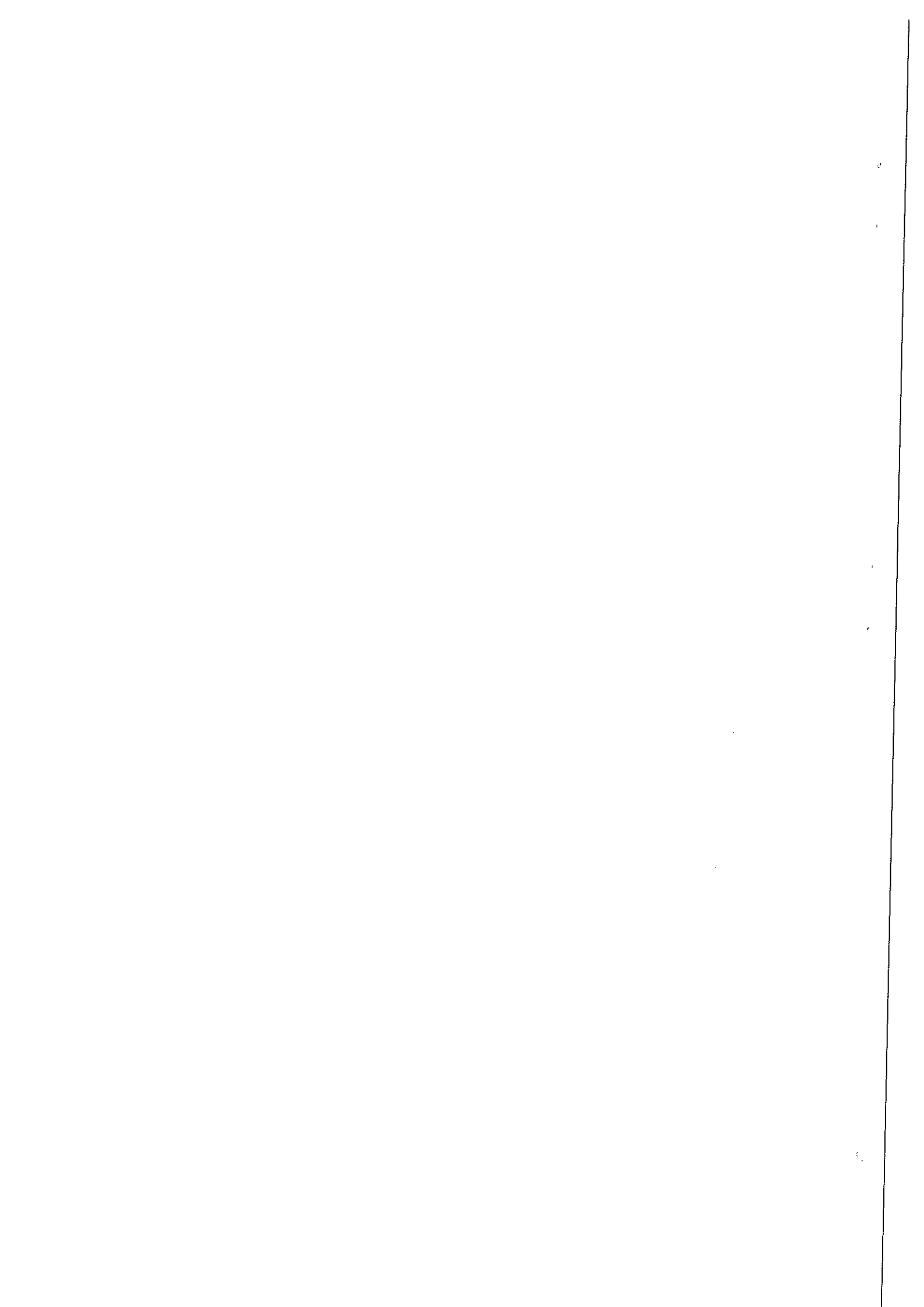
Vorig jaar, 28 juni 1985, gaf Prof. Dr J. Bastiaans in het Groot Auditorium van de Rijksuniversiteit Leiden zijn afscheidscollege. Om het gespecialiseerde werk en de grote ervaring van Prof. Dr J. Bastiaans niet verloren te laten gaan, werd een aparte stichting voor hem opgericht: "De Stichting voor Slachtoffers van Oorlog en Geweld". Voorzitter: Mr N.J.C.M. Kappeyne van de Coppello. De "Projectgroep Behandeling Oorlogs- en Geweldsslachtoffers", onderleiding van Prof. B. Polak, deed in een Interimrapport aan de Staatssecretaris van W.V.C. daarvoor reeds enige suggesties.

De opzet is nu, dat de continuïteit van patiëntenbehandeling door Prof. Dr J. Bastiaans, resp. in de toekomst volgens de therapiemethoden van Prof. Dr. Bastiaans, wanneer daar een opvolger voor is, binnen het kader van het Centrum '45 wordt gegarandeerd.

Het Centrum '45

Deels een terugblik met waardering, tevens ook een wrevelige vaststelling.

Een terugblik met waardering omdat er onder de bekwame

leiding van de huidige directeur, de heer J. Peters, inderdaad sprake is van het gegeven dat de situatie bij het Centrum '45 sterk is verbeterd ten opzichte van vroeger. Het behandelingsaanbod is meer gedifferentieerd; er zijn realiseerbare plannen om in de nabije toekomst de dagbehandeling zich over meer dagen per week te laten uitstrekken; er wordt gewerkt aan een opzet voor poliklinische en klinische hulp. Belangrijk is ook dat de kontakten met de Rijksuniversiteit Leiden zijn hersteld en verdiept, zo ook met het Academisch Ziekenhuis Leiden. Deswege wordt bij het uitbreiden van de behandelingsfuncties van het Centrum '45 ook gedacht aan onderwijs en consultatie. Uiteraard speelt de faculteit psychiatrie van de Rijksuniversiteit Leiden daarbij een belangrijke rol. In dit verband is er een hoogleraarschap in voorbereiding.

De wrevelige vaststelling is dat er tot nu toe een halstarrig verzet is tegen de instelling van enige vorm van communicatie, een soort begeleidingscommissie, een inspraakorgaan, waar de organisaties van het voormalig verzet, de vervolgingsslachtoffers en andere oorlogsgetroffenen hun stem kunnen laten horen; hun mening tot uitdrukking kunnen brengen, mede oordelen.

Het argument dat men "een zekere distantie moet scheppen ten opzichte van de belanghebbenden" is een opvatting, die niet meer in deze tijd past; is een opstelling die in wezen reactionair is.

Wij, het Verzet -en met ons de Vervolgingsslachtoffers- blijven enige vorm van inspraak wensen.

Bestuur en Directie van het Centrum '45 moeten zich wel bewust zijn dat wanneer wij, het Verzet en Vervolgingsslachtoffers, dit wensen, dit noodzakelijk achten, die vorm van inspraak er ook komt.

Wij blijven echter hopen dat dit niet langs de weg van afdwingen behoeft te gebeuren, maar dat het in redelijk overleg tot stand zal komen.

2

1

3

4

5

6

3.8. Overige contacten

Ook gaarne vermelden wij weer de goede verstandhouding -en waar nuttig, en wenselijk- eveneens de goede samenwerking met onze zusterorganisaties, vooral op het gebied van de behartiging van de belangen van de oud-verzetsmensen, die van de vervolgd en verdere oorlogsgetroffenen. Tevens noemen wij met waardering de goede relaties, die wij hebben met beide koepelorganisaties: het Centraal Orgaan Voormalig Verzet en Vervolgingssslachtoffers, C.O.V.V.S., en de Stichting Samenwerkend Verzet 1940-1945, S.V.

In beide organisaties nemen oud-Natzweilers bestuurszetels in.

4. INTERNATIONALE BETREKKINGEN

Met onze Franse, Belgische en Luxemburgse vrienden heerst nog steeds een uitstekende verstandhouding. Wij waren vertegenwoordigd bij de Franse réünie in Marseille op 20 en 21 oktober 1985 en bij de kleine Belgische samenkomst op 21 september 1985.

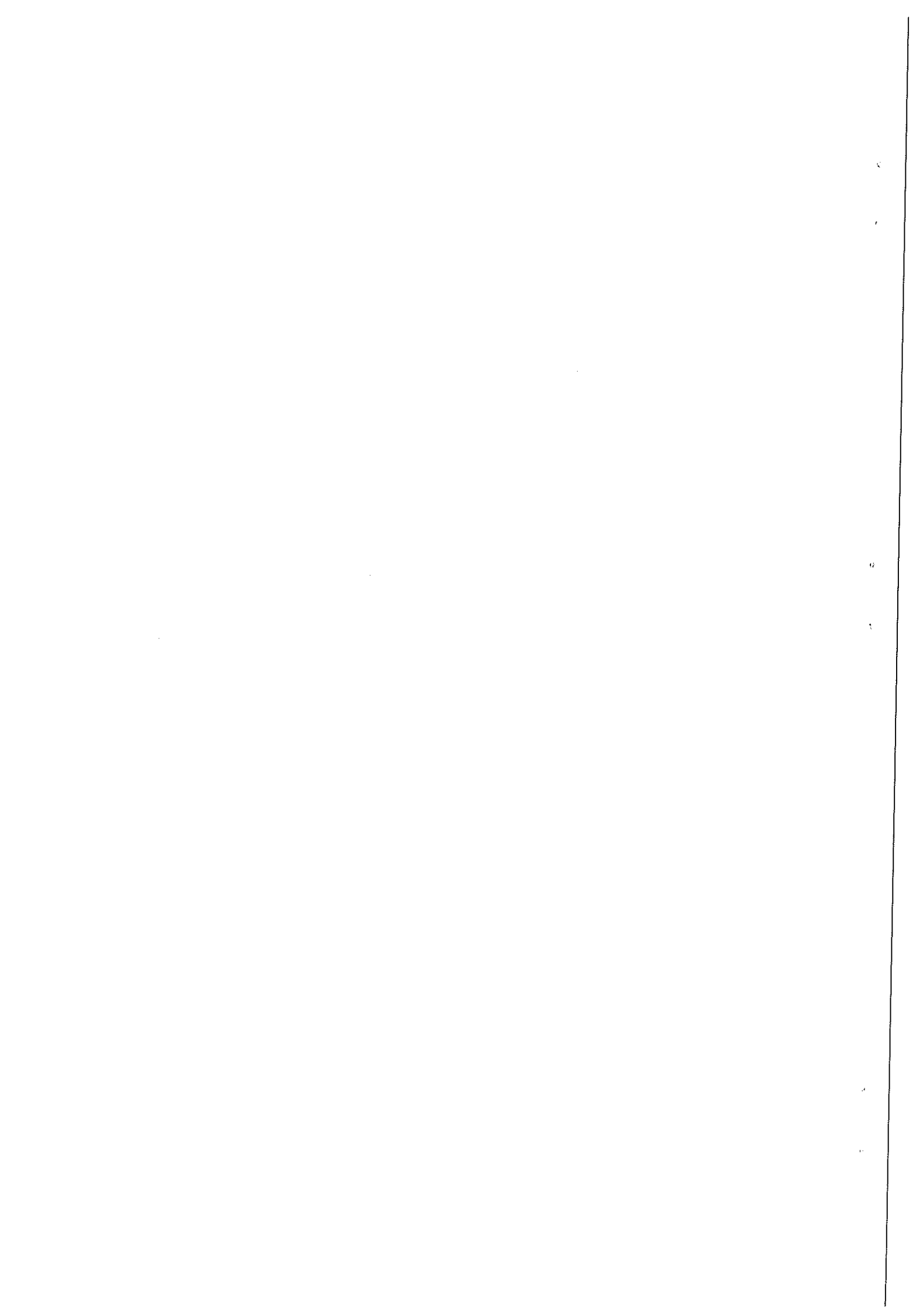
De gelederen raken uitgedund en dat is goed te merken op deze samenkomsten. Deste verheugender is het dat daarvan bij onze samenkomsten in Nederland nog niets is te merken. Het Comité International kwam tweemaal bijeen, gecombineerd met de herdenkingen in Natzweiler.

5. IN MEMORIAM

Wij moesten voorgoed afscheid nemen van:

- Han Bas Backer
- Guus Rameckers
- Anton Stute
- Willem van der Velde

Wij zullen hen blijven gedenken als trouwe en moedige

makers.

Eveneens ging van ons heen onze vriendin Lilian Bogaerd-Jones, de lieve vrouw van onze vriend Max Bogaerd.

September 1986

N. Wijnen, voorzitter.

J. Ritter, secretaris.

8

9

10

11

12

13